

---

## De verjaardagen in de Koninklijke familie

door A. L. GERRITSEN.

---

April is de maand waarin Prins Hendrik en Prinses Juliana verjaren en getrouw aan onze gewoonte wijden we daaraan eenige ruimte in „Vrij en Blij”. Door telkens een en ander te vertellen, waardoor de jonge lezers bekend raken met de leden van ons Vorstelijk Huis, hopen we den band tusschen Nederland en Oranje te versterken. Vooral in onzen veelbewogen tijd is het wel zaak goed te weten, hoeveel God ons heeft geschonken. Eerst als we er van weten kunnen we 't ook waardeeren.

Van Prins Hendrik deelden we in de beide vorige jaargangen reeds iets mede, dat de lezers nog wel niet zullen vergeten zijn en anders nog maar eens moeten nalezen. Ditmaal zullen we 't even hebben over de stichting van de Nederlandsche afdeeling van de Johanniter-orde, wier doel is het verplegen van gewonden in oorlogstijd en het bouwen van ziekenhuizen in Nederland, maar daarnaast ook strijd tegen het ongeloof. Want die stichting is het werk van Prins Hendrik.

De oorsprong van de Johanniter-orde, die haar naam ontleent aan Johannes den Dooper, omdat ze dien als haar schutpatroon beschouwt, is te zoeken in een hospitaal te Jeruzalem.

In den tijd der kruistochten had dat hospitaal zulk een grooten omvang dat er wel 2000 zieken in konden verzorgd worden. In die oude tijden bezochten vele menschen het Heilige land, vooral met het doel daar te bidden op het graf van den Heer Jezus. Ze meenden daarmee niet alleen een goed werk te doen, maar geloofden ook dat ze daardoor vergeving hunner zonden zouden verkrijgen. En de Paus legde dan ook menigen ridder die zich misdragen had, soms ook

een vorst, die zich tegen hem verzette, een zoogenaamde bedevaart naar het Heilige land op. Pelgrims werden ze genoemd, die bedevaartgangers, in tegenstelling met de kruisvaarders, die er op uittrokken om Palestina aan de macht der ongeloovigen te ontrukken.

De verzorging van die pelgrims en de bescherming die ze waarlijk wel noodig hadden was oorzaak dat de ridders van St. Jan zoowel hospitaal-dienst als krijgsveld-dienst verrichtten. In den loop der jaren — der eeuwen zouden we wel kunnen zeggen — is heel dikwijls de verpleging op den achtergrond geraakt en was de strijd vaak hoofdzaak. Dit had ten gevolge dat de Johanniters uit Jeruzalem werden verdreven en zich eerst op het eiland Rhodus of Cyprus en daarna op Malta vestigden. Ten slotte werd de orde, na heel veel wederwaardigheden, door Napoleon opgeheven. Hun oorspronkelijk doel hadden ze toen zoo zeer uit het oog verloren, dat ze niet één hospitaal meer bezaten.

Maar de oude Johanniter-orde is in het midden van de vorige eeuw weer herleefd, zoodat er nu in Duitschland een Protestantsche tak van bestaat, evenals een Katholieke in Spanje en Italië. En nu wordt het eigenlijke doel, n.l. de beoefening der naastenliefde aan hen die hulp noodig hebben, weer als hoofddoel beschouwd en betracht.

Het is aan de ijverige pogingen van Prins Hendrik te danken dat ook in Nederland een afdeeling van de Johanniter-orde bestaat. In het jaar 1909 gelukte het hem dat tot stand te brengen. En de geboortedag van Prinses Juliana werd toen aangenomen als de geboortedag van de afdeeling.

Daarmee zijn we ongemerkt gekomen aan het tweede feit dat we in deze bladzijden willen gedenken, n.l. den verjaardag van Prinses Juliana. Beiden, de Prinses en haar vader, wenschen stellig alle lezers van „Vrij en Blij” in stilte toe, dat God hen zegene en omringe met Zijn liefde en trouw. En dat is niet alleen een stille wensch, maar zonder twijfel denken we op beide verjaardagen ook aan hen, als we onze knieën buigen en al onze begeerten bekend maken aan Hem, die zoo gaarne naar der kinderen bidden hoort.

Een paar trekjes uit het leven van onze kleine prinses vertellen we hier, in de hoop dat ze er toe zullen meewerken dat we haar leeren liefhebben.

In Augustus van het vorige jaar bracht H. M. de Koningin met Prinses Juliana een bezoek te Soestdijk om er den verjaardag te vieren van Koningin Emma. In het dorp was bekend geworden dat te kwart voor vijven zou worden uitgereden, geen wonder dus dat een dichte menigte zich bewoog of stond te kijken voor het Paleis. En toen het leege rijtuig voorreed, drongen velen naar de uitgangen van het park, waar gemeente-politie van Baarn en rijksveldwachters werk genoeg hadden om den doortocht vrij te houden.

Na eenige minuten wachters komt de victoria, bespannen met twee vurige paarden, aangereden. In het rijtuig zitten Grootmoeder en kleindochter: Koningin Emma en Prinses Juliana.

Onder het hoera-geroep van de menigte rijden zij de Koningslaan in tegenover het Paleis, langzaam, zoodat ieder in de gelegenheid was de vorstelijke personen van nabij te zien en te groeten.

De rit voerde naar een boerderij in het bosch van 't landgoed Soestdijk, de historische plek waar eenmaal de Raadpensionaris Jan de Witt heeft verblijf gehouden en thans de pachter Van der Grift en z'n vrouw, natuurlijk op z'n Zondags uitgedost, het koninklijk rijtuig stonden op te wachten.

Terwijl Koningin Emma eenige oogenblikken stond te praten met den pachter en diens vrouw, tippelde de Prinses naar de weiden tegenover de Pekinglaan, en klauterde vlug en alsof ze zoo iets honderdmaal meer gedaan had over het vrij hooge houten hek. Aan den rechercheur van politie, die er bij stond en het hek wou openen, beduidde ze dat dit eerst noodig was als Grootmoeder kwam.

Een poosje later verscheen de Koningin-Moeder, begeleid door pachter en pachtersvrouw, inderdaad ook bij het hek en nu werden de paarden en veulens voorgebracht om bekeken te worden. Van Koningin Emma ontving de Prinses nu klontjes suiker, die ze zonder eenige vrees aan den dag te leggen de paarden en de om haar dartelende veulens uit

de hand liet oppeuzelen. Nauwelijks was ze daarmee klaar of ze snelde op een troep ganzen af, die met breed uitgeslagen vleugels al schommelend voor haar uit waggelden. En als er een achter bleef of zijwaarts week werd deze weer naar den troep gedreven. Wat had onze Prinses een plezier terwijl ze zich lenig en vlug in haar witten mantel tusschen de ganzen bewoog en zich niet ontzag tegen ruwe omheiningen te leunen of er overheen te klauteren. En het genot steeg ten top toen een der ganzen werd opgevangen en haar in de handen werd gegeven. Terwijl ze het zware beest aldoor streelde, kwam ze er dicht mee bij haar grootmoeder die het ook streelen mocht. Daarna werd al het vee bezichtigd. Zelfs de varkens werden niet vergeten. Ook daarvan wou ze het hare hebben. Dat bleek toen ze, na een kort poosje weg te zijn geweest, huppelend tusschen de hokken van de knorrende viervoeters vandaan kwam.

Vrijdag 14 November l.l. had H. M. de Koningin vele ingezetenen van Apeldoorn, die hadden deelgenomen aan een huldebetooging na de poging van de socialisten om zich op wederrechtelijke wijze meester te maken van het gezag, uitgenoodigd om op de thee ten Hove te verschijnen. Daarbij werden door Mej. Reeder en den heer Arnold Spoel, bekend door hun voortreffelijke zangkunst, vaderlandsche liederen gezongen. Na afloop daarvan bleven de genoodigden nog een uurtje op ongedwongen wijze bij elkander. Van eenige stijfheid of gedwongenheid in den omgang was geen sprake meer. Op de meest hartelijke en eenvoudige wijze onderhield H. M. de Koningin zich met hare gasten. De aanwezige leden van zangvereeningingen zongen solo's en Hare Majesteit applaudisseerde gedurig.

Het aardigste oogenblik kwam echter toen ook Prinses Juliana een solo ten beste gaf. Ze zong een Zeeuwsch liedje, dat bekend is geworden door de zangers en zangeressen uit Zeeland, die ook door hun lied te kennen gaven dat ze niet bij België wilden ingedeeld worden. Het eerste coupletje klonk wat aarzelend. „Het tweede coupletje ken ik ook wel”, zei

de Prinses. En toen H. M. haar vermaande: „Dan moet je wat luider zingen”, ging het veel beter en een hartelijk applaus van de genoodigden was de belooning voor het vorstelijk zangeresje.

Er waren onder de aanwezigen velen die bij 't naar huis gaan in hun hart God dankten, dat we geregeerd worden door zulk een vorstin, die Hare dochter een zoo schoon voorbeeld geeft van de wijze, waarop we hopen dat ook Prinses Juliana later met haar volk zal verkeerem.

